

FOLK

Helsepolitikk Sjukehus

Helsepolitikere vil bli kvitt foretakene

OSLO
Sykehussaken på Nordmøre viser at vi trenger en ny måte å styre sykehusene på, mener flere helsepolitikere. Senterpartiet varsler forslag på nyåret.

– Dette var dråpen som fikk begeret til å renne over. Man kan ikke lede en stor og viktig samfunnssektor på denne måten, sier helsepolitisk talskvinne for Senterpartiet, Kjersti Toppe.

Sykehussaken på Nordvestlandet er i ferd med å blåse nytt liv i debatten om helseforetaksmodellen. Flere helsepolitikere mener den uro og mistillit som har oppstått, viser at denne måten å styre sykehussektoren på, ikke fungerer.

– Det blir latterlig når beslutningen om sykeplassering faller dagen etter styremøtet. Det er kjennskap og vennskap som gjelder, og store beslutninger blir avgjort av få personer, sier Toppe til NTB.

Varsler forslag

Senterpartiet akter å ta tak i spørsmålet så snart Stortinget samles igjen etter juleferien.

– Vi kommer til å levere forslag om å avvike foretaksmodellen, og at det skal gjennomføres en ledelsesreform i norsk sykehusvesen, sier Toppe.

Hun mener helseminister Bent Høie (H) bør sette vedtaket om plassering i Molde til side og begynne på nytt.

– Det er sterke beskyldninger om at det har foregått urent spill. Bare det at han får mis-

tanke rettet mot seg, sier noe om alvorlighetsgraden. Det er ikke tillit igjen i beslutningsprosessen, sier hun,

Vil se på alternativ

Foretaksmodellen som ble innført i 2001, har vært omdiskutert. Bare Arbeiderpartiet har støttet denne løsningen, de andre partiene har ønsket andre innretninger. Men de er uenige om hvordan det bør løses.

Nå seiler saken opp igjen. Flere i helse- og omsorgskomiteen mener det er naturlig å se på alternative modeller når nasjonal sykehusplan kommer til høsten.

– Situasjonen viser hvor krevende det er å drive styring i en sånn modell. Styrene har ikke noen folkevalgt forankring, og lovverket blir satt på spissen, sier Kjetil Kjenseth fra Venstre.

Et problem med dagens ordning er at den mangler tilknytning på Stortinget, mener Venstre, Sp og SV. Sykehusene styres av helseforetakene, som igjen styres av helseregionene. Øverst i

beslutningskjeden er helseministeren, som tar avgjørelser i foretaksmøte. – Statsrådets rolle blir veldig uklart for folk. Han kan ta store, samfunnsmessige beslutninger uten debatt i Stortinget. Det er et åpenbart demokratisk underskudd, sier SV-leder Audun Lysbakken.

Han håper tiden nå er inne for en reell debatt om alternative løsninger, og at det har gått så lang tid siden reformen ble innført at det ikke går prestisje i å beholde den.

Ap vil diskutere

Arbeiderpartiets helsepolitiske talsmann Torgeir Micaelsen vil ikke være med på at helseforetaksmodellen kan være en del av bakgrunnen til problemene i sykehussaken. Han signaliserer likevel at Ap er på glid, dersom noen har et bedre forslag.

– Vi kan gjerne justere modellen slik at den blir mer fremtidsrettet. Men hittil klarer jeg ikke å se noe alternativ som er bedre, sier han. (NTB)



Helsepolitisk talskvinne for Senterpartiet, Kjersti Toppe, mener Bent Høie må ta tak i sykehussaken på nordvestlandet. FOTO: THOMAS WINJE ØIJORD / NTB SCANPIX

DAGENS ORD

Den fattige skomakeren

Jeg husker en nydelig fortelling fra jeg var liten. Om den fattige skomakeren som slet til livets opphold. Ute var det kaldt. Om kvelden likte han å lese i Bibelen. Der leste han om Jesus om gikk rundt og snakket med folk.

En kveld sa han: «Om jeg bare kunne få se Jesus, da ble det lettere for meg å gjøre det som er rett». Da han hadde lagt seg, hørte han en stemme si: «Jeg skal komme til deg i morgen». Skomakeren fór opp: «Herre, kom-

mer du til meg?» Men han hørte ikke noe.

Dagen etter hjalp han en gammel mann med mat og varme, han ga sko til et barn, og sjal til barnets mor. Før dagen var omme bidro han til forsoning mellom en torgkone og en gutt som hadde stjålet et eple. Om kvelden leste skomakeren på nytt om Jesus som gikk rundt og snakket med folk. Igjen tenkte han: «Om han bare ville snakke med meg, så ville det være lettere å gjøre det som er rett».

Da hørte han en røst som sa: «Jeg har vært hos det i dag! Jeg var hos deg i morges med den gamle mannen. Jeg var hos deg ved middagstid med moren og barnet. Jeg var hos deg i kveld med kvinnen og gutten. Jeg var sulten, og du delte det lille du hadde med meg. Jeg frøs, og du varmet meg av din kjærlighet. Det du gjorde for disse, det gjorde du også for meg.». Matteus 25,35-36.

Kjære Jesus – hjelp oss å se deg.

HELGA FYKSE

DOKTORGRAD

Alvorlige vinterstormer ved høye breddegrader

I løpet av vinteren utvikler kraftige stormer seg over Norskehavet og Barentshavet. De skaper sterk vind og kraftig snøfall og påvirker menneskelig aktivitet både på land og til sjøs. Disse stormene kalles polare lavtrykk og varer vanligvis bare i omtrent en dag.

Annick Terpstra disputerte i november for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: "Dynamical Perspectives on the Formation and Intensification of Polar Lows".

For å forbedre vår forståelse av og evne til å forutsi polare lavtrykk, har Terpstra studert prosessene som er involvert i dannelsen av dem.

De atmosfæriske omgivelsene der det er sannsynlig at polare lavtrykk vil utvikles, er analysert. Resultatene indikerer at i tillegg til at kald luft strømmer fra islagte områder og utover varmere hav, er det to typiske atmosfæriske forhold som gir polare lavtrykk. Omtrent halvparten av de polare lavtrykkene utviklet seg i forbindelse med en jetstrøm i den midlere atmosfæren. Disse forholdene tilsvarer en miniatyrversion av et vanlig lavtrykk. Den andre halvparten utviklet seg i forbindelse med en jetstrøm i lavere høyde. I tillegg til forskjellen i høyden til jetstrømmen, var forholdene ulike med hensyn til hvordan lavtrykkene beveget seg, havtemperatur og temperaturforholdene i atmosfæren. Disse resultatene indikerer at det er to ulike mekanismer involvert i dannelsen av polare lavtrykk, og kunnskapen om forholdene i omgivelsene kan brukes til å studere disse to formene for lavtrykkutvikling.

I prosjektet er det også utviklet en forenklet modell for å studere hvordan polare lavtrykk dannes. Med denne modellen kan man studere hvordan skyer påvirker dannelsen av polare lavtrykk.

Personalia

► **Annick Terpstra** er født i Nederland i 1980. Terpstra har en mastergrad i meteorologi fra Wageningen, Nederland. I 2011 begynte hun som doktorgradsstipendiat i prosjektet «High impact weather in the Arctic», ved Geofysisk institutt, UiB.

Dødsfall

†
Min inderlig kjære Ingunn og gode livsledsager, hengivne og gode mor, svigermor, farmor, søster, svigerinne og faster

Ingunn Fjetland
født 17.10.1951

ble brått hentet hjem til Jesus i dag.

Gilja, 18. desember 2014

Salige visshet,
Jesus er min!

Konrad
Rune og Irene
Espen, Mathias

Årstein og Jane
Berit og Noralf

Gunnhild og Svein Inge
Øvrig familie

Begravelse fra Dirdal kyrkje
tirsdag 23. des. kl. 12.00.

Sørgehøytideligheten avsluttes ved graven.

Det vil bli mulighet til å gi en gave til KPK sitt arbeid i Ukraina.

Gaven tas opp ved utgangen av kirken.

STAVANGER

5 småkraftverk fikk konsesjon

Fem småkraftverk i Suldal og Sauda i Rogaland har fått godkjent byggesøknadene av Norges vassdrags- og energidirektorat. Tre fikk avslag.

For ytterligere en av de til sammen ni søknadene om konsesjon til bygging av småkraftverk i de to rogalandskommunene anbefaler NVE at Olje- og energidepartementet gir grønt lys. Det er kraftverkene Tysseelva, Sabakkelva, Nyastøljuvet, Svandalen og Fivelandselva som nå har fått konsesjon, mens det anbefales at Bråtevit får konsesjon uten regulering av Kvernvatnet. Til sammen vil disse seks kraftverkene produsere om lag 57 gigawattimer strøm i et gjennomsnittlig år, noe som tilsvarer strømforbruket til 2.850 husstander, opplyser NVE.

Søknadene om bygging av Bjerga, Tysdal og Grøddalen kraftverk ble avslått. (NTB)

OSLO

Uvær truer bilturen hjem til jul

Sterk vind og snøbyger skaper problemer for bilister som skal krysse fjellet – og det ser ikke ut til å gi seg før julaften.

– Det blåser vestlig ganske sterk vind i fjellet. Noen steder er det registrert stiv kuling og faktisk opp i liten storm enkelte steder. I kombinasjon med snøbyger gir det ganske ufyselige kjøreforhold, sier vakthavende meteorolog Martin Granerød i Meteorologisk institutt til NTB. – Tirsdag blir det mye av det samme været. Det er først på julaften det blir en stor endring i værtilstanden, med rolige vindforhold og klarvær, sier Granerød. (NTB)

†
Vår alles kjære
Dorthe Byberg

født 04.08.1946

sovnet stille inn i dag,
68 år gammel.

Stavanger 19. desember 2014

Arvid og Jeanette
Roger

Harald og Jorunn

Niklas, Mio, Pia, Mathilde

Øvrige familie og venner

Begravelse fra Ræge kirke,
fredag 2. januar kl. 12.00.

†
Olga Undine Barka
født Engøy

døde fra oss i dag
96 år gammel.

Hundvåg 14. desember 2014

Gerd † og Olav
Magne og Berit
Elias og Helen
Leif og Lisbeth

Barnebarn, oldebarn
og tippoldebarn
Øvrige familie

Begravelse fra
Hundvåg kapell
mandag 5. januar kl. 12:30

Min kjære mann og beste venn,
gode far og svigerfar,
snille morfar og oldefar,
bror, svoger og onkel

Øyvind Berger

døde i dag, 76 år gammel.

SUS/Hillevåg,
18. desember 2014.

Inderlig sårt savnet,
Takk for gode minner.

Bjørg

Mona og Tom

Tommy
Martin og Marita

Johan, Thomas
Øvrige familie

Bisetelsen vil finne sted
i stillhet.

Takk

Hjertelig takk
for all oppmerksomhet og gaver på min 90-årsdag.
Ingebrøt Braut

Hjertelig takk
for all deltagelse ved vår kjære Signy Larsen sin bortgang.
Ellen og Geir m/familie.

Hjertelig takk
for all deltagelse ved vår kjære Esther Finnesand sin bortgang. En spesiell takk til dagsenteret på Ramsvigtunet, hjemmesykepleien på Storhaug og Alders Hvile for god pleie og omsorg.
Familien



KIRKENS NØDHJELP
actalliance

Hjertelig takk for gaver som bidrar til å redde og forandre liv.
Minnegaver: 1602 58 89030
Testamentariske: 1594 22 85849

Tlf. 22 09 27 00

SEND KOR + BELOP TIL
2380
-og gi et ønsket beløp i gave